

Forslag til lov om ændring af lov om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger.

(FremSAT 26/1 83. Første behandling 1/2 83. Betænkning 24/3 83).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Gade (SF):

Hovedargumentationen for den lovændring, vi arbejder med her, er, at der i dag er nogle begrænsninger i virksomhedernes incitament til øget forskning og produktudvikling, og at man ved denne ændring af monopolloven skulle kunne medvirke til øget forskning og produktudvikling.

Under udvalgsarbejdet er det ikke bevist, at monopollovens bestemmelser har medført begrænsninger i forsknings- og produktudviklingsincitamentet for virksomhederne. På det område, man har hæftet sig ved, lægemiddelområdet, kan man tværtimod sige, at den afgørelse, monopolankenævnet har truffet på det nuværende lovgrundlag, viser, at virksomhederne faktisk har en udstrakt frihed til at fordele omkostninger efter skøn og i det hele taget en betydelig frihed, hvilket er den, man argumenterer med som grundlag for en lovændring. Jeg mener altså ikke, at det er bevist, at der er dette behov for denne lovændring.

Forbrugerrådet har påpeget, at hvis man skulle foretage en sådan ændring, så burde der være mere præcise regler, sådan at man var sikker på, at ændringen ikke medførte prisstigninger. Det fremgår af udvalgsarbejdet, at man ikke anviser sådanne præcise regler; det vil altså sige, at man ikke kan sikre forbrugerne mod urimelige prisstigninger.

Derfor bliver mit spørgsmål ikke så meget til industriministeren, for jeg forstår sådan set, at dybt i hans hjerte vil han gerne lempe hele monopollovgivningen, men til socialdemokratiet, som tilsyneladende er indstillet på at støtte dette forslag: hvorfor vil socialde-

mokratiet medvirke til dette forslag, som er med til at svække monopollovgivningen? Jeg skal gøre opmærksom på, at socialdemokratiets ordfører, fru Tove Lindbo Larsen, ved forslaget første behandling påpegede, at det var magtpåliggende for socialdemokratiet, at monopollovens egentlig formål ikke svæktes. Jeg mener, at udvalgsarbejdet og de eksempler, jeg har nævnt, har vist, at der er tale om en svækkelse af monopollovgivningen. Man kan sige, at inden for det område, man har beskæftiget sig med, lægemiddelområdet, sker der måske ikke de store ændringer, men lovændringen vil medføre, at virksomhederne nu kan anvende skøn og fordele omkostninger betydeligt friere også på en række andre områder, og det vil altså sige, at der reelt er tale om en svækkelse af monopollovgivningen.

Jeg synes, det er trist at se, at socialdemokratiet her vælger at følge det ønske, industriministeren har, om, at der skal være bred enighed om ændringerne. Jeg kan godt forstå, industriministeren ønsker denne enighed, men jeg kan på den anden side ikke forstå, at socialdemokratiet har lyst til at medvirke til en ændring af monopollovgivningen, som givet forringer forbrugernes stilling og forringer monopollovgivningen.

Jeg håber, at socialdemokratiet senere, hvor vi behandler andre ændringer af monopolloven, er villig til at vise, at dette ikke er det eneste sted, hvor de mener, at der skal ske ændringer af monopolloven, at der også er behov for en skærpelse af monopollovens bestemmelser, sådan som det fremgik af hele lovpakke, den tidligere regering havde liggende.

Industriministeren (Stetter):

Jeg er glad for, at et bredt flertal indstiller lovforslaget til vedtagelse.

Jeg forstod, at hr. Gades bemærkninger primært var rettet til socialdemokratiet, men jeg håber, hr. Gade er indforstået med, at jeg har en kommentar, fordi hr. Gade også rejste tvivl om nødvendigheden af denne lovgivning. Der kan ikke herske tvivl om, at det er nødvendigt med disse ændringer i monopolloven. Jeg vil minde hr. Gade om, at bl.a. Medicinalfabrikantforeningen og Industrirådet helt klart er af den opfattelse, at der med pris- og monopollovgivningens gældende

[Industriministeren]

pristfastsættelsesprincipper er lagt væsentlige begrænsninger på specielt forsknings- og udviklingstunge virksomheders muligheder for pristfastsættelse af produkterne. Dette er jo baggrunden for, at jeg har foreslået folketin- get, at vi præciserede disse regler.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§ 1, ændringsforslaget om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den nye affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behand- ling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget gå direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbe- handling. Hvis ingen gør indsigelse mod det- te forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 87:

Forslag til folketingsbeslutning om begræns- ning af overarbejde og tvungen afspadsering.

Af Ole Henriksen (SF) m.fl.
(Fremsat 3/3 83).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Overarbejde reguleres gennem det kollekti- ve overenskomstsysteem, og det er arbejds- giveren, der i overensstemmelse med de aftaler, der i øvrigt findes mellem parterne, afgør, i hvilket omfang overarbejde er nødvendigt. Systematisk overarbejde er allerede i dag i- ke tilladt på det overenskomstdækkede om- råde, og forholdet er også det, at arbejdsmar- kedets parter selv i et vist omfang ved kol- lektiv aftale inden for de senere år yderligere har begrænset anvendelsen af overarbejde.

Overarbejdet er reguleret forskelligt i de forskellige overenskomster ud fra branchens eller virksomhedens specielle forhold, og en række overenskomster indeholder bestem- melser, hvorefter udført overarbejde skal el- ler kan afspadseres. De forskellige overens- komstregler herfor er nøje tilpasset de enkel- te branchers behov, og der er i betydeligt omfang taget hensyn til lønmodtagernes øn- sker på dette punkt.

På denne baggrund må jeg afvise, at en begrænsning af overarbejde og tvungen af- spadsering af udført overarbejde vil have beskæftigelsesmæssige virkninger af nævne- værdigt omfang. De virksomheder, som har medarbejdere, der vil være omfattet af en eventuel lov om begrænsning af overarbejde, vil være utilbøjelige til at ansætte nye medar- bejdere. Man kan derfor frygte, at en lovre- gulering direkte vil føre til en nedgang i pro- duktionen, og dette vil specielt gøre sig gæl- dende, når talen er om mindre virksomheder.

Jeg finder også, at en regulering af overar- bejdet dels vil begrænse den enkelte lønmod- tagers frihed til at yde en ekstra indsats, dels vil begrænse virksomhedernes frihed på til- svarende måde. Det vil gøre virksomheder- nes drift og planlægning meget lidt fleksibel, og det vil betyde, at der lægges en række praktiske, administrative og økonomiske byr- der på virksomhederne.

Det foreslås at oprette et overarbejdsnævn med forskellige repræsentanter, som skal tage stilling til, om man på de enkelte virksomhe- der må udføre lovligt overarbejde. Dette for- slag om oprettelse af et nyt, centralt, admini- strativt apparat viser efter min mening netop det uhensigtsmæssige ved at regulere dette område ved lovgivning. Det er ude på virk- somhederne, man kan konstatere, om spids- belastningssituationer, maskinstandsninger, råvaretilførsler af usædvanligt omfang el.lign. nødvendiggør, at virksomheden i en kortere periode er nødsaget til at anvende overarbej- de.

Dette er en sag, der skal klares af arbejds- markedets parter. Det giver de bedste resulta- ter, og det giver de bedste løsninger både for lønmodtagerne og for virksomhederne. Rege- ringen må derfor afvise forslaget.

Bakholt (S):